

Međunarodni sud za krivično
gonjenje osoba odgovornih za
teška kršenja međunarodnog
humanitarnog prava počinjena
na teritoriji bivše Jugoslavije
od 1991. godine

Predmet br. IT-09-92-T
Datum: 26. juni 2012.
Original: engleski

PRED PRETRESNIM VIJEĆEM I

U sastavu: sudija Alphons Orie, predsjedavajući
sudija Bakone Justice Moloto
sudija Christopher Flügge

Sekretar: g. John Hocking

Odluka od: 26. juna 2012.

TUŽILAC

protiv

RATKA MLADIĆA

JAVNO

**ODLUKA U VEZI S PODNESCIMA KOJI SE ODNOSE NA PREDLOŽENI "EDS"
METOD OBJELODANJIVANJA**

Tužilaštvo

g. Dermot Groome
g. Peter McCloskey

Branioci Ratka Mladića

g. Branko Lukić
g. Miodrag Stojanović

I. PROCEDURALNI KONTEKST

1. Tužilaštvo je 19. septembra i 1. novembra 2011. podnijelo prvi i drugi izvještaj u vezi s pripremama za suđenje, koji je sadržao planiranu proceduru objelodanjivanja oslobađajućih materijala odbrani putem sistema za elektronsko objelodanjivanje na Međunarodnom sudu (dalje u tekstu: Procedura objelodanjivanja, odnosno EDS /elektronski sistem objelodanjivanja).¹ Tužilaštvo tvrdi da je ova procedura u skladu s obavezama koje ima na osnovu pravila 68(i) i (ii) Pravilnika o postupku i dokazima Međunarodnog suda (dalje u tekstu: Pravilnik) i odlukama Žalbenog vijeća u predmetima *Tužilac protiv Karemere i drugih* i *Tužilac protiv Brale* (dalje u tekstu: Odluka u predmetu *Karemera*, odnosno Odluka u predmetu *Bralo*).² Tužiočeva procedura objelodanjivanja podrazumijeva sljedeće:

- A) Stavljanje tužiočeve zbirke dokaza na EDS u pretraživu "Opštu zbirku EDS", koja sadrži podzbirke povezanih dokumenata s odgovarajućim indeksom.³ U vezi s dokumentima koji se nalaze u Opštoj zbirci EDS i koji su identifikovani kao objelodanjivi, tužilaštvo će pismeno obavijestiti odbranu o postojanju tih dokumenata i identifikovaće ih evidencionim brojem dokaza (dalje u tekstu: ERN).⁴
- B) Stvaranje "Zbirke EDS koja se konkretno odnosi na predmet", a koja sadrži dodatne dokumente koji ne stoje na raspolaganju u Opštoj zbirci EDS, ali koji su objelodanjivi u ovom predmetu.⁵ Zbirka je pretraživa na isti način kao i Opšta zbirka EDS.⁶ U okviru ove Zbirke, određeni dokumenti su smješteni u pretražive tematske indekse kako bi se omogućilo odbrani da ih uvrsti ili izuzme tokom pretraživanja Zbirke.⁷ Indeksi u koje su dokumenti kasnije dodati, zbog tekućih obaveza objelodanjivanja na osnovu pravila

¹ Prvi izvještaj tužilaštva u vezi s pripremama za suđenje, 19. septembar 2011. (povjerljivo s povjerljivim dodacima A i B) (dalje u tekstu: Prvi pretpretresni izvještaj), par. 7-15; Drugi izvještaj tužilaštva u vezi s pripremanom za suđenje, 1. novembar 2011. (povjerljivo s povjerljivim dodacima od A do C) (dalje u tekstu: Drugi pretpretresni izvještaj), par. 12-17.

² *Tužilac protiv Édouarda Karemere, Mathieua Ngirumpatse, Josepha Nzirorere*, predmet br. ICTR-98-44-AR73.7, Odluka po interlokutornoj žalbi u vezi s ulogom tužiočevog elektronskog sistema objelodanjivanja u izvršavanju obaveza objelodanjivanja, 30. juni 2006.; *Tužilac protiv Miroslava Brale*, predmet br. IT-95-17-A, Odluka po zahtjevima za pristup *ex parte* dijelovima žalbenog spisa i za objelodanjivanje materijala koji sadrži olakšavajuće faktore, 30. avgust 2006.

³ Prvi pretpretresni izvještaj, par. 12.

⁴ Prvi pretpretresni izvještaj, par. 13.

⁵ Prvi pretpretresni izvještaj, par. 14.

⁶ *Ibid.*

⁷ Drugi pretpretresni izvještaj, par. 14.

68(i) ili zato što su novootkriveni, biće obilježeni zvjezdicom, a odbrani će biti upućen dopis u kom će biti navedena nova dodavanja.⁸

- C) Kako bi se odbrani pomoglo u navigaciji kroz dvije zbirke, tužilaštvo će dostaviti tabelu u formatu Microsoft Word Excel (dalje u tekstu: Tabela), koja sadrži: a) svaki objelodanjeni dokument, b) datum objelodanjivanja, c) ERN dokumenta i 4) druge informacije.⁹ Tabela je takođe i sama po sebi pretraživa.¹⁰
- D) Tužilaštvo će dokumente u Zbirci koja se konkretno odnosi na predmet kopirati na čvrsti disk koji je dostavila odbrana (dalje u tekstu: hard-disk), što se smatra uslugom odbrani u organizovanju njenih priprema, a ne obavezom na osnovu Pravilnika.¹¹
- E) Što se tiče vremena objelodanjivanja tokom pretrpretresne faze u predmetu, tužilaštvo objelodanjuje dokumente jednom mjesečno (dalje u tekstu: Veliki paketi za objelodanjivanje).¹² Veliki paketi za objelodanjivanje stavljaju se na EDS koji se konkretno odnosi na predmet i kopiraju na hard-disk.¹³ Pored toga, odbrani se dostavlja pretraživi indeks u kom se identifikuje pravilo i/ili svjedok na osnovu kog je dokument objelodanjen.¹⁴
2. Na statusnoj konferenciji 10. novembra 2011. Vijeće je pozvalo odbranu da, ukoliko to želi, u roku od sedam dana dostavi podnesak u vezi s procedurom objelodanjivanja i, u slučaju da podnesak bude podnesen, tužilaštvo da odgovori u roku od jedne sedmice.¹⁵ Odbrana je 17. novembra 2011. podnijela zahtjev u kom iznosi prigovor na tužiočevu proceduru objelodanjivanja navodeći da ona nije u potpunosti u skladu s odlukama u predmetima *Karemera* i *Bralo*, ali ne tražeći nikakvo konkretno pravno sredstvo.¹⁶ Tužilaštvo

⁸ Drugi pretrpretresni izvještaj, par. 17.

⁹ Prvi pretrpretresni izvještaj, par. 14.

¹⁰ *Ibid.*

¹¹ Prvi pretrpretresni izvještaj, par. 15.

¹² Drugi pretrpretresni izvještaj, par. 21; V. takođe Prvi pretrpretresni izvještaj, par. 16.

¹³ Prvi pretrpretresni izvještaj, par. 15, 17.

¹⁴ Prvi pretrpretresni izvještaj, par. 21.

¹⁵ T. 99-100.

¹⁶ Podnesak odbrane u vezi s predloženim "EDS" metodom objelodanjivanja, 17. novembar 2011. (javno s povjerljivim Dodatkom A) (dalje u tekstu: Zahtjev od 17. novembra 2011.), par. 21. Tužilaštvo je 18. novembra 2011. u neformalnoj komunikaciji zatražilo da se status Zahtjeva od 17. novembra 2011. promijeni sa javnog na povjerljivi iz više razloga. Pretrpretresni sudija je 5. decembra 2011. na sastanku koji je održan u skladu s pravilom 65ter, u ime Vijeća pozvao odbranu da dostavi obavještenje o promjeni statusa. T. 140. Odbrana je 8. decembra 2011. podnijela zahtjev za promjenu statusa. V. Zahtjev odbrane za promjenu statusa podneska, 8. decembar 2011. Istog dana, Sekretarijat je promijenio status tog podneska na "povjerljivi s povjerljivim dodatkom A".

je odgovorilo 2. decembra 2011., navodeći poboljšanja koja su napravljena u vezi s problemima koje je navela odbrana i zatražilo od Vijeća da proglasi da je njegova Procedura objelodanjivanja u skladu s praksom Međunarodnog suda.¹⁷

3. Vijeće je 8. novembra 2011. na statusnoj konferenciji, a poslije ranije rasprave na sastanku koji je u skladu s pravilom 65*ter* održan 5. decembra 2011., pozvalo odbranu da do 22. decembra 2011. dostavi repliku i tužilaštvo da dostavi dupliku u sljedećem pretpretresnom izvještaju.¹⁸ Odbrana je 22. decembra 2011. dostavila repliku,¹⁹ a tužilaštvo je 6. januara 2012. dostavilo dupliku.²⁰ Odbrana je 9. februara 2012. dostavila dodatni podnesak u kom je od Vijeća zatražila da izda nalog kojim će primorati tužilaštvo da ponovo objelodani sve prethodno objelodanjene materijale sa uključenim meta-podacima i da poništi datum početka suđenja dok tužilaštvo ne otkloni, po mišljenju odbrane, nedostatke u svom objelodanjivanju.²¹ Tužilaštvo je 10. februara 2012. odgovorilo na dodatni podnesak odbrane, zatraživši da se odbiju zahtjevi odbrane za pravno sredstvo.²²

4. Vijeće je 23. februara 2012. na statusnoj konferenciji obavijestilo strane u postupku da namjerava donijeti odluku u vezi s tim pitanjem u bliskoj budućnosti.²³ Na toj istoj statusnoj konferenciji, tužilaštvo je zatražilo da se eventualna odluka odgodi zbog toga što su u toku

¹⁷ Odgovor tužilaštva na Podnesak odbrane u vezi s predloženim EDS metodom objelodanjivanja, 2. decembar 2011. (povjerljivo) (dalje u tekstu: Odgovor od 2. decembra 2011.), par. 22. Tužilaštvo je 25. novembra 2011. u neformalnoj komunikaciji naznačilo da je nenamjerno propustilo rok od sedmice dana i da će svoj odgovor dostaviti prije sljedećeg sastanka u skladu s pravilom 65*ter*.

¹⁸ T. 130. V. takode transkript sastanka u skladu s pravilom 65*ter* koji je održan 5. decembra 2011., T. 141-143 (povjerljivo).

¹⁹ Replika odbrane u vezi s Podneskom u vezi s EDS metodom objelodanjivanja, 22. decembar 2011. (povjerljivo).

²⁰ Četvrti zahtjev tužilaštva u vezi s pripremama za suđenje, 6. januar 2012. (povjerljivo s povjerljivim dodacima od A do C) (dalje u tekstu: Četvrti pretpretresni izvještaj).

²¹ Izmijenjeni i dopunjeni podnesak odbrane u skladu s uputstvom Vijeća i Zahtjev u vezi s problemima s objelodanjivanjem koji sprečavaju pripremu suđenja, 9. februar 2012. (javno s povjerljivim dodacima "dokazni predmet A" i "dokazni predmet B") str. 5. Odbrana je 26. januara 2012. poslala pismo tužilaštvu čiju je kopiju dostavila Vijeću, u kom izražava stalnu zabrinutost u vezi s procedurom objelodanjivanja. Vijeće je 27. januara i ponovo 8. februara 2012, u neformalnoj komunikaciji uputilo odbranu da dostavi svoj dopis. Odbrana je 9. februara 2012. prvobitno dostavila "Podnesak odbrane u skladu s uputstvom Vijeća i Zahtjev u vezi s problemima s objelodanjivanjem koji sprečavaju pripremu suđenja", koji nije sadržao Dodatak B. Istog dana, odbrana je dostavila svoj izmijenjeni podnesak s priloženim Dodatkom B.

²² Odgovor tužilaštva na Podnesak odbrane i Zahtjev u vezi s problemima s objelodanjivanjem i pripremama za suđenje, 10. februar 2012. (javno s povjerljivim Dodatkom A) (dalje u tekstu: Odgovor od 10. februara 2012.), par. 12-13. Tužilaštvo je odgovorilo 7. februara 2012., u neformalnoj komunikaciji, na dopis odbrane od 26. januara 2012. Vijeće je 8. februara 2012. u neformalnoj komunikaciji uputilo tužilaštvo da dostavi svoj dopis. Odbrana je sljedećeg dana dostavila svoj dopis od 26. januara 2012.; međutim, taj se dopis razlikovao od sadržaja prvobitnog dopisa. V. fusnota 9 gore. Tužilaštvo je u neformalnoj komunikaciji obavijestilo Vijeće da će dostaviti odgovor, ali da će ga izmijeniti prije podnošenja kako bi odgovorilo na nove dijelove podneska odbrane od 9. februara 2012.

²³ T. 200.

bili pregovori između strana,²⁴ a odbrana se s tim složila.²⁵ Reagujući na to Vijeće je uputilo strane u postupku da mu do sljedeće sedmice podnesu izvještaj da li je odluka još uvijek potrebna i, ako jeste, da naznače koja su preostala pitanja još uvijek neriješena.²⁶ Odbrana je 2. marta 2012. podnijela izvještaj u kom je iznijela tekuća neriješena pitanja u vezi s procedurom objelodanjivanja,²⁷ navodeći da ostaje pri ranijim zahtjevima za pravno sredstvo.²⁸ Tužilaštvo je 16. marta 2012. odgovorilo na izvještaj, iznoseći svoj stav u vezi s neriješenim pitanjima.²⁹ O izvještaju i odgovoru bilo je riječi na sastanku koji je u skladu s pravilom 65ter održan 26. marta 2012.³⁰ Od statusne konferencije održane 29. marta 2012., a u vezi sa svim ranijim podnescima, uključujući ažurirane podatke sadržane u izvještaju i u odgovoru od 16. marta 2012. i s raspravom na sastanku u skladu s pravilom 65ter, status neriješenih pitanja i stavova strana u postupku bio je sljedeći:³¹

A) Identifikovanje meta-podataka za dokumente koji su stavljani na EDS: Tužilaštvo je mišljenja da to nije obavezno na osnovu Pravilnika, ali da ima te informacije i nastavlja ih unositi u zbirke koje se konkretno odnose na predmet na EDS-u kako bi se olakšale pripreme odbrane.³² Tužilaštvo takođe napominje da tabele koje su dostavljene na hard-disku ne sadrže meta-podatke za dokumente.³³ Odbrana tvrdi da, iako ne može navesti konkretno pravilo koje propisuje dostavljanje meta-podataka, njihov nedostatak otežava njenu mogućnost da obradi dokumente.³⁴

²⁴ T. 201-202.

²⁵ T. 202.

²⁶ *Ibid.*

²⁷ Izvještaj odbrane o napretku u vezi s pitanjima objelodanjivanja, u skladu s uputstvom Vijeća datim na statusnoj konferenciji od 23. februara 2012., 2. mart 2012. (javno s povjerljivim dokaznim predmetom A) (dalje u tekstu: Podnesak odbrane od 2. marta 2012.), par. 10-13, 21-22.

²⁸ Podnesak odbrane od 2. marta 2012., par. 31.

²⁹ Odgovor tužilaštva na Izvještaj odbrane o napretku u vezi s pitanjima objelodanjivanja, u skladu s uputstvom Vijeća datim na statusnoj konferenciji od 23. februara 2012., 16. mart 2012.

³⁰ Transkript sastanka u skladu s pravilom 65ter od 26. marta 2012., T. 294-314 (povjerljivo).

³¹ U vezi s tada neriješenim pitanjem pristupa g. Mladića EDS u PJUN-u, OLAD /Služba za pravnu pomoć i pitanja pritvora/ je u neformalnoj komunikaciji 19. aprila 2012. naknadno obavijestio da je to pitanje riješeno. Vijeće se stoga neće baviti tim pitanjem. U vezi s pitanjem sporosti EDS-u putem daljinskog pristupa, strane u postupku su se složile da to nije pod kontrolom tužilaštva i da je EDS-u znatno sporiji putem daljinskog pristupa nego unutar Međunarodnog suda. V. T. 259; Transkript sastanka u skladu s pravilom 65ter od 26. marta 2012. T. 307-308 (povjerljivo). Tužilaštvo se ponudilo da će s odbranom i Sekretarijatom ispitati mogućnost da odbrana dobije na korištenje u Kancelariji u Beogradu jedan osigurani ured. V.T. 259-260; transkript sastanka u skladu s pravilom 65ter od 26. marta 2012. T. 307-308 (povjerljivo). Vijeće je prosljedilo ovu stvar Sekretarijatu na daljnje ispitivanje i stoga se neće dalje njome baviti. V. T. 259.

³² T. 255-256; Transkript sastanka u skladu s pravilom 65ter od 26. marta 2012., T. 299-305 (povjerljivo).

³³ Transkript sastanka u skladu s pravilom 65ter od 26. marta 2012., T. 302-303 (povjerljivo).

³⁴ T. 255; Transkript sastanka u skladu s pravilom 65ter od 26. marta 2012., T. 301 (povjerljivo).

B) Sažetak informacija u kratkom opisu indeksa zbirke koje se konkretno odnose na predmet: Odbrana tvrdi da su opisi indeksa nedovoljni da bi mogla da utvrdi koji dokumenti su sadržani u raznim zbirka.³⁵ Tužilaštvo tvrdi da je već preimenovalo kratke opise kako bi oni bolje odražavali svoje sadržaje i da će to pitanje biti u potpunosti razriješeno kada se cjelokupan materijal doda u svaku zbirku zato što, s obzirom na tehničke razloge, indeksi ne mogu biti dovršeni do tog momenta.³⁶ Tužilaštvo dalje tvrdi da se, kada se neki indeks otvori, pojavljuje "informativna kutija" koja pruža detaljnije informacije o sadržaju Zbirke i pravila na osnovu kojeg se objelodanjuje.³⁷ Tužilaštvo tvrdi da ta "informativna kutija" pruža dovoljno informacija odbrani.³⁸

C) Objelodanjivanje dokumenata na hard-disku u TIFF i PDF formatu: Odbrana tvrdi da joj određeni dokumenti nisu objelodanjeni na hard-disku u TIFF ili PIFF formatu, čime je ometena u mogućnosti da vrši pretrage.³⁹ Tužilaštvo potvrđuje da su neki od ranijih velikih paketa za objelodanjivanje uneseni na hard-disk u drugačijem formatu, ali da je većina dostavljena u PDF ili TIFF formatu.⁴⁰ Tužilaštvo izjavljuje da je spremno obezbijediti alternativne formate već objelodanjenih dokumenata kako bi olakšalo rad odbrane, ali ostaje pri stavu da to nije propisano Pravilnikom i da se čini samo "u znak dobre volje".⁴¹

5. U vezi s traženim pravnim sredstvom, odbrana ponavlja svoje ranije zahtjeve, posebno one koji su sadržani u dodatnom podnesku od 9. februara 2012., odnosno sljedeće: 1) ponovno objelodanjivanje svih dokumenata objelodanjenih na hard-disku bilo u PDF bilo u TIFF formatu; i 2) odgađanje suđenja dok se ne riješe pitanja meta-podataka (dalje u tekstu: Objedinjeni zahtjevi odbrane za pravno sredstvo).⁴² Tužilaštvo ponavlja svoj zahtjev da

³⁵ Transkript sastanka u skladu s pravilom 65ter od 26. marta 2012., T. 308 (povjerljivo).

³⁶ Transkript sastanka u skladu s pravilom 65ter od 26. marta 2012., T. 308-309 (povjerljivo). Vijeće je uputilo tužilaštvo da izvještaj podnese krajem aprila 2012., što je bio tadašnji rok za okončanje objelodanjivanja na osnovu pravila 68(i), i to tako što će naznačiti da li su opisi indeksa prošireni i, ako nisu, podnijeti vremenski raspored kada će se to okončati. V. T. 260-261; Transkript u skladu s pravilom 65ter od 26. marta 2012., na osnovu pravila 68(i) (povjerljivo). Vijeće je 26. aprila 2012. odobrilo produženje roka za objelodanjivanje na osnovu pravila 68(i) od 30. aprila 2012. do 8. juna 2012. V. T. 348. Tužilaštvo je 1. maja 2012. dostavilo vremenski raspored dovršenja indeksa zbirke koje se konkretno odnose na predmet, u kom je naznačilo da bi organizovanje indeksa zbirke koje se konkretno odnose na predmet moglo biti okončano za oko sedam sedmica poslije isteka roka za objelodanjivanje na osnovu pravila 68(i). V. Osmi izvještaj tužilaštva u vezi s pripremanja za suđenje, 1. maj 2012., par. 23-25.

³⁷ Odgovor od 2. decembra 2011., par. 12.

³⁸ Odgovor od 2. decembra 2011., par. 13.

³⁹ V. Podnesak odbrane od 2. marta 2012., par. 29.

⁴⁰ T. 266.

⁴¹ Odgovor od 10. februara 2012., Dodatak A.

⁴² T. 263-265.

Vijeće "potvrdi" da je njegova Procedura objelodanjivanja u skladu s odlukama Žalbenog vijeća u predmetima *Bralo* i *Karemera* (dalje u tekstu: Zahtjev tužilaštva za odobrenje).⁴³

II. MJERODAVNO PRAVO

6. Pravilo 68 Pravilnika u relevantnom dijelu predviđa sljedeće:

- (i) Tužilac će što je prije moguće odbrani objelodaniti sve materijale koji po njegovim stvarnim saznanjima mogu upućivati na nevinost, odnosno ublažiti krivicu optuženog ili uticati na vjerodostojnost dokaza optužbe.
- (ii) Ne dovodeći u pitanje odredbe stava (i), tužilac će odbrani dostaviti, u elektronskom obliku, zbirke relevantnog materijala u svom posjedu, zajedno s odgovarajućim računarskim programom kako bi odbrana mogla elektronski pretraživati te zbirke.

7. Tužilaštvo ima jasnu i trajnu obavezu da objelodanjuje potencijalno oslobađajuće materijale na osnovu pravila 68(i) Pravilnika.⁴⁴ U vezi sa stavljanjem dokumenata na EDS, pravilo 68 (ii) dopušta tužilaštvu da to čini "ne dovodeći u pitanje odredbe stava (i)". EDS ne čini dokumente iz pravila 68(i) "načelno u razumnoj mjeri dostupnima" odbrani, niti dopušta pretpostavku da je sav materijal koji je tu uvršten odbrani poznat u tolikoj mjeri da se tužilac može osloboditi obaveze iz pravila 68.⁴⁵ Žalbeno vijeće je predložilo da tužilaštvo "odvoji poseban dosje za materijal koji potpada pod pravilo 68 ili pismenom obaviješću skrene pažnju odbrane na takav materijal i permanentno ažurira taj poseban dosje ili pismenu obavijest".⁴⁶

III. DISKUSIJA

8. Vijeće smatra da nije primjereno da izda "odobrenje" ili da "potvrdi" da je procedura objelodanjivanja u skladu s praksom Međunarodnog suda koja je izložena u odlukama u predmetima *Bralo* i *Karemera*. S tim u vezi, pitanje koje se postavlja jeste da li su dokumenti zapravo objelodanjeni odbrani u skladu s praksom Međunarodnog suda, a ne sa željama tužilaštva. Stoga Vijeće odbija potvrditi proceduru objelodanjivanja kako je zatraženo u Zahtjevu tužilaštva za odobrenje.

9. Odbrana tvrdi da tužilaštvo nije ispunilo svoje obaveze objelodanjivanja u vezi sa tri pitanja: 1) dostavljanjem meta-podataka; 2) kratkim opisom indeksa Zbirke koja se konkretno

⁴³ T. 277-279.

⁴⁴ Odluka u predmetu *Bralo*, par. 29.

⁴⁵ Odluka u predmetu *Bralo*, par. 35, gdje se poziva na Odluku u predmetu *Karemera*, par. 15.

odnosi na predmet; i 3) objelodanjivanjem dokumenata na hard-disku u formatu koji nije TIFF ili PDF. Svi ti prigovori odnose se na pitanje da li tužiočevo objelodanjivanje putem EDS-a čini dokumente u razumnoj mjeri dostupnim odbrani, odnosno konkretno, da li odbrana može efikasno vršiti svoje pretraživanje objelodanjenog materijala.

10. Ni pravilo 68 ni praksa Međunarodnog suda ne propisuju obavezu tužilaštva da dostavi meta-podatke, da dodatno proširi kratke opise indeksa Zbirke koja se konkretno odnosi na predmet, ili da izvrši drugo paralelno objelodanjivanje dokumenata na hard-disku. U skladu s tim, u vezi s tri pitanja koja su pokrenuta Vijeće konstatuje da odbrana nije pokazala da tužilaštvo ne izvršava svoje obaveze objelodanjivanja.

11. Vijeće naglašava da se odluke u predmetima *Bralo* i *Karemera* bave tužiočevim obavezama u vezi s načinom objelodanjivanja, na osnovu pravila 68(i), potencijalno oslobađajućih materijala koji su stavljeni na EDS. Ni Odluka u predmetu *Bralo* ni Odluka u predmetu *Karemera* ne bave se adekvatnošću ili neadekvatnošću samog EDS-a kao sistema čitavog Međunarodnog suda, a u smislu pretraživanja od strane relevantnih timova odbrane i/ili optuženih materijala koji su tamo objelodanjeni. Međutim, Vijeće je svjesno praktičnih problema koje je navela odbrana u vezi s tri pitanja o kojima je gore bilo riječi, a koji, po mišljenju odbrane, po svemu sudeći predstavljaju nedostatke unutar EDS-a na Međunarodnom sudu koji navodno ometaju njen rad. Stoga, iako to nije izričito propisano Pravilnikom ili praksom Međunarodnog suda, Vijeće će razmotriti da li, u interesu pravde, treba ipak naložiti tužiocu da dostavi tražene meta-podatke, proširi kratke opise i ponovo objelodani dokumente na hard-disku; ili treba odobriti odbrani dodatno vrijeme kao alternativno pravno sredstvo.

12. U vezi s meta-podacima, Vijeće uzima u obzir činjenicu da se meta-podaci kontinuirano dostavljaju u tabelama na hard-disku, da je tužilaštvo dobrovoljno nastavilo da vrši paralelno objelodanjivanje na hard-disku sa svakim velikim paketom za objelodanjivanje, te da je tužilaštvo takođe dobrovoljno pristalo da unosi tražene meta-podatke u EDS, što je projekat za koji obje strane u postupku potvrđuju da je već počeo. U tom pogledu, Vijeće smatra da su teškoće na koje se žali odbrana, tj. potreba da se otvori svaki dokument kako bi se otkrio njegov sadržaj, znatno smanjene time što tužilaštvo dostavlja tabele sa svakim hard-diskom. U vezi s kratkim opisima, Vijeće uzima u obzir da je tužilaštvo već proširilo kratke opise nakon što je saznalo za ovaj problem i da svaka zbirka takođe sadrži informativnu

⁴⁶ *Ibid.*

kutiju, koja pruža dodatne informacije. Vijeće takode smatra da je tužilaštvo dobrovoljno preuzelo na sebe da dodatno proširi kratke opise indeksa Zbirke koja se konkretno odnosi na predmet kada svaka zbirka bude dovršena. Najzad, kad je riječ o traženom ponovnom objelodanjivanju svih ranije objelodanjenih materijala na hard-disku, prema shvatanju Vijeća, taj zahtjev se odnosi na to da odbrani treba dostaviti pretražive verzije dokumenata na hard-disku u skladu s pravilom 68(ii) Pravilnika. Vijeće smatra da ti dokumenti već stoje na raspolaganju u pretraživom formatu i zbog toga što se te verzije već dostavljaju kroz EDS. Vijeće takode uzima u obzir da je velika većina tih dokumenata prvobitno dostavljena na hard-disku u TIFF ili PDF formatu i da je tužilaštvo izrazilo spremnost da ponovo objelodani konkretne dokumente na hard-disku u alternativnom formatu, na zahtjev odbrane. Iz gorenavedenih razloga, Vijeće konstatuje da nema potrebe da u interesu pravde nalogom odobri traženo pravno sredstvo.

13. Vijeće je pažljivo pratilo i ohrabrialo rasprave strana u postupku u svrhu rješavanja praktičnih ili drugih tekućih problema u vezi s objelodanjivanjem putem EDS-a tokom pretpretresne faze. U tom pogledu, Vijeće ima u vidu razne ustupke koje je tužilaštvo dobrovoljno ponudilo nakon što je saznalo za probleme koje je navela odbrana. Vijeće razjašnjava da ništa što je gore navedeno ne treba tumačiti kao da Vijeće oslobađa tužilaštvo tih zadataka koje je dobrovoljno preuzelo kako bi olakšalo rad odbrane. Vijeće snažno apeluje na tužilaštvo da nastavi pomagati odbrani u svrhu pristupa EDS-u i pretraživanja u njemu, te smatra da tužilaštvo po svom nahodjenju treba da utvrdi primjerenu alokaciju resursa za provođenje tih zadataka zajedno sa drugim svojim obavezama.

IV. DISPOZITIV

14. Iz gorenavedenih razloga i na osnovu pravila 68(i) i (ii) Pravilnika, Vijeće

ODBIJA Objedinjeni zahtjev odbrane za pravno sredstvo; i

NEĆE potvrditi proceduru objelodanjivanja kako je zatraženo u Zahtjevu tužilaštva za odobrenje.

Sastavljeno na engleskom i francuskom jeziku, pri čemu je merodavna engleska verzija.

/potpis na originalu/
sudija Alphons Orié,
predsjedavajući

Dana 26. juna 2012.
U Haagu,
Nizozemska

[pečat Međunarodnog suda]